

АКАТИСТ НА СВЕТИЯ НАШ ОТЕЦ ЕВТИМИЙ, ПАТРИАРХ ТЪРНОВСКИ

Кондак 1

Споборниче на Непобедимия Воевода, Евтимие преблажени отче наш! Ти, който с Православието си утвърдил Твоите люде в борбата им срещу агаряните и с добродетелния си живот винаги си се подвизавал в бран против бесовете, озари душите ни със светлината на Твоето учение и с Твоите молитви избавяй от бъдещите беди нас, които с умиление Ти пеем:

Радвай се, Евтимие, велики застъпниче на Българската Църква!

Икос 1

Ангелския живот от младини си възревнувал, преблажени отче наш Евтимие, защото като си се родил от благочестиви родители, и възпитан в Православие, Христа най-искрено си обикнал и пребивавайки винаги в храма Божий, подготвил си се за пастир на Твоите люде. Затова с любов Те възхваляваме, казвайки така:

Радвай се, рожба на град Търново; радвай се, издънка на благороден корен!

Радвай се, израстък на дейно благочестие; радвай се, тезоименно плодоношение на почтени родители!

Радвай се, защото от майчини гърди си възлюбил Христа; радвай се, защото от млади години си запазил телесна и душевна чистота!

Радвай се, в страх Божий възпитан; радвай се, в Закона Господен научен!

Радвай се, светозарна звезда, от Търновград изгряла; радвай се, река, която неизчерпаемо изтичаш благодатни води!

Радвай се, пресветли светилниче, който озаряваш Българската земя; радвай се, духовна ливадо, която възрастваш тучна паша на душите!

Радвай се, Евтимие, велики застъпниче на Българската Църква!

Кондак 2

След като си видял суетата на този лъжовен свят и всичко земно си оставил, заселил си се в обителта на преподобния Теодосий безмълвника в Килифарската планина, гдето си пребивавал в молитви и пост и всякога Бога си възпявал: Аллилуия.

Икос 2

Като си поискал да разбереш недостъпното за разума познание на надсъщната Троица и да достигнеш дълбината на Божията премъдрост, Ти, Богоблажени отче Евтимие, с послушание си покорил ума си на Твоя учител и по този начин, като си възлязъл на височината на Боговидението, подбуждаш и нас, които се чудим на Твоето изключително богатство на Божията премъдрост, благочестно Ти викаме:

Радвай се, защото си последвал гласа на призовалия Те Христос; радвай се, защото Неговото благо иго на раменете си взел!

Радвай се Ти, който си видял Своя духовен отец Теодосий по време на молитва в огнено сияние; радвай се Ти, който си се устремил към Таворското преображение!

Радвай се, Ти, който си озарен с Божествена светлина; радвай се, Ти, който си изпълнен с Небесна премъдрост!

Радвай се, съкровище на неизчерпаемото Богознание; радвай се, хранилище на Небесните блага!

Радвай се, придобил радостта в Светия Дух; радвай се, похвало, равночестна на Богомъдрите отци!

Радвай се, светлино, която отгонваш тъмнината на скърбите; радвай се Ти, който си приел светлина от Слънцето на Правдата!

Радвай се, Евтимие, велики застъпниче на Българската Църква!

Кондак 3

Движим от силата на Всевишния и търсец най-съвършено безмълвие, след смъртта на Своя учител си се отдалечил в дебрите на Атон, където в съзерцание на Горните блага и в подвизи си се утвърждавал, пеейки Богу усърдно: Аллилуия.

Икос 3

Имайки страха Божий като истинско начало на премъдростта и след като съвсем си отхвърлил плътското мъдруване, удостоил си се да придобиеш Божиата премъдрост, си приготвил себе си да бъдеш драгоценен съсъд на благодатта на Пресветия Дух. Затова Те облажаваме и възхваляваме така:

Радвай се, защото Господ Ти яви неизвестните и тайни неща на Своята премъдрост; радвай се, защото си се

сподобил да видиш с духовните си очи невидимите Божи дела!

Радвай се, защото чрез въздържание си укротил вълненията на плътта; радвай се, защото заради Небесните блага тялото чрез пост си умъртвил!

Радвай се, защото със сълзи си угасил въглените на страстите; радвай се, защото с безмълвието си утешил вълненията на душата!

Радвай се, защото с бедност, подобна на Христовата, си станал богат; радвай се, защото с Твоето нестяжание си посрамил сребролюбивия цар!

Радвай се, защото никога не си лежал на легло; радвай се, защото само със седене си утолявал телесната немощ!

Радвай се, Ти, който си ни показал най-добрия път към Бога; радвай се, Ти, който ни насочваш към пътя на спасението!

Радвай се, Евтимие, велики застъпниче на Българската Църква!

Кондак 4

Чрез пустинното безмълвие в Атонската планина съвсем си уталожил бурята на изкушенията и след като богато си придобил тук драгоценните съкровища на Духа и добре си украсил душата с добродетели като с нетленни цветя, завърнал си се в Твоето отечество, въздавайки Богу хвала: Аллилуия.

Икос 4

Ревнителите на благочестието и желателите на Боговедението от ближните страни, като чува за премъдростта и учеността Ти, Богоозарени отче наш Евтимие, изпращаха Ти писмени запитвания и молеха да отговориш на техните недоумения относно Православната

вяра. Като Те почитаме, прочее, заради Твоите премъдри поучения и ние Ти пеем:

Радвай се, глъбино на премъдростта и разума; радвай се, жилище на страха Божий!

Радвай се, съкровище на знанието и благочестието; радвай се, приемниче на Божия съвет и крепост!

Радвай се, защото си изяснил същината на нещата; радвай се, защото си украсил Църковните обичаи!

Радвай се, защото с Твоето учение вярно си разкрил догмите на Православната вяра; радвай се защото с Твоя живот на всички си показал пример на дейното благочестие!

Радвай се, защото си преумножил поверения Ти талант; радвай се, защото раздаваш на всички некрадомо богатство!

Радвай се, мъжо на възвишените желания; радвай се, верний рабе на Христа нашия Бог!

Радвай се, Евтимие, велики застъпниче на Българската Църква!

Кондак 5

Явил си се като Богопратена звезда, светозарни отче наш Евтимие, когато си се заселил в обителта на Живоначалната Троица и усърдно си се отдал на книжовна работа. Като последвахме и ние светлината на тази звезда, познахме правия път и се научихме да пеем на Бога: Аллилуия.

Икос 5

Людете, които видяха отдалече светлината на тоя блестящ светилник, застанал на връх-планина, прославиха Бога, Който Тебе бе прославил, и, възвисени духом, Ти принесоха похвална песен, казвайки така:

Радвай се, златозарно светило на Българската земя;
радвай се, огнени стълпе на Търновската планина!

Радвай се, Богоглаголива уста на Света Троица; радвай се, одушевени храмове на Триипостасното Божество!

Радвай се, защото наново си превел от гръцки на български Божествените писания; радвай се, защото си изправил много грешки в Свещените книги!

Радвай се, защото си се явил за нас като нов законодател; радвай се, защото си предал на Българската Църква изправени Църковните установления!

Радвай се, защото чрез Твоето изкуство си усъвършенствал новокнижния ни език; радвай се, защото мнозина си научил на книжна наука!

Радвай се, защото чрез Твоите трудове си прославил Светата Троическа обител; радвай се, защото чрез Твоите лъчи си просветил и най-отдалечените наши краища!

Радвай се, Евтимие, велики застъпниче на Българската Църква!

Кондак 6

Проповедник на Божествените догмати си бил, преславни Евтимие, и не само с думи, но и с дела си наставлявал люде в вярата Божия, като си учил всички да възпяват Бога с незамлъкващи гласове, зовейки: Аллилуия.

Икос 6

След като Ти просия с добродетели и се утвърди в вярата и Господнята наука, Началникът на пастирите Христос Те избра да бъдеш пастир на словесното стадо на Българската Църква и по достойнство Те възведе на Патриаршеския престол. А Ти без да се противиш на Божието смотрение си взел на рамото си това ново иго и към предишните трудове нови си прибавил. Заради това Те възхваляваме така:

Радвай се, пастирю предобри на избраното стадо, радвай се, Ти, който ни пасеш на тучното пасбище на Божествените писания!

Радвай се, таинниче на тайнствата, които с ума не можем да проумеем; радвай се, драгоценен съсъде на свещеническата благодат!

Радвай се, съпричастниче в честта на Апостолите; радвай се, съпрестолниче на Великите вселенски Светители!

Радвай се, украшение на иерарсите на Божията Църква; радвай се, равночестна похвало на патриарсите!

Радвай се, благодатен венец на Търновския първопрестол; радвай се, преизрядно украшение на Българската Църква!

Радвай се, защото от все сърце си обикнал Архипастиря – Христа; радвай се, защото Нему всецяло си се посветил!

Радвай се, Евтимие, велики застъпниче на Българската Църква!

Кондак 7

Като си поискал съвсем да очистиш Църковните наредби от плевели, забранил си на сластолюбците да сквернят Всечестния празник на Майката Божия и с отеческа обич си ги насочил към пътя на спасението, та правилно да славят Бога и Нему благочестно да пеят: Аллилуия.

Икос 7

Ти показва нова ревност по Божествената вяра, когато дръзновено си изобличил еретическите учения и така далече си прогонил духовните вълци от Твоите словесни овци. Затова, познавайки Те като доблестен поборник за вярата, с обич Те облажаваме, като Те възпяваме така:

Радвай се, твърда бойнице на догматите; радвай се, сигурна крепост на Вярата!

Радвай се, преизящна красота на вярващите; радвай се дръзновено изобличение на невярващите!

Радвай се, Ти, който опроверга несториевата ерес; радвай се, Ти, който съкруши иконоборческата лъжа!

Радвай се, Ти, който изобличи акиндиновото нечестие; Радвай се, Ти, който обезсили варлаамовото празнословие!

Радвай се, разорителю на душевредните обичаи; радвай се, утвърдителю на Православното благочестие!

Радвай се, светлост на Търновското паство; радвай се, заря на Чистото изповедание!

Радвай се, Евтимие, велики застъпниче на Българската Църква!

Кондак 8

Странни неща виждаме в Тебе, Богоблажени отче наш Евтимие! Защото живял си на земята като човек, а ни показва Ангелски живот – яви се само по плът по-малък от Ангелите. Като се удивляваме, прочее, на Твоя равноангелски живот, заедно с Тебе и с Небесните сили казваме: Аллилуия.

Икос 8

Изцяло бе на земята, за да търсиш гинещите в греховната тиня и от Небесните неща духом не си се откъсвал, но с ума си летял към висините и винаги си мислил за Небесното. Показа се като баща на бедните и целия Твой град направи странноприемница. Затова Те почитаме като чедолюбив отец и с любов Ти принасяме такива хваления:

Радвай се, кърмителю на гладните; радвай се одеяние на голите!

Радвай се, чедолюбиви отче за сираците; радвай се, твърди застъпниче на вдовиците!

Радвай се, смели защитниче на обидените; радвай се, топли утешителю на плачещите!

Радвай се, подкрепителю на обременените; радвай се, подслонителю на странниците!

Радвай се, крепки помощниче на немощните; радвай се, кротки наставниче на заблудените!

Радвай се, милосърдно изцеление на болните; радвай се, сигурно спасение на затворените!

Радвай се, Евтимие, велики застъпниче на Българската Църква!

Кондак 9

Цялото Свое усърдие си проявил, Светителю Евтимие, за просвещението на Твоите люде и за благоустроение на Българската Църква: множество храмове си издигнал, Свети обители си основал и затова разцъфна като крин Българската Църква и навсякъде се слушаше към Бога хвалебното пение: Аллилуия.

Икос 9

Вития на Божието слово си бил, отче наш Евтимие, и писател на похвални слова и на жития на Светии, просияли на Българска земя. Като Те възхваляваме, прочее, по достойнство, заедно с Тях като наш роден Светител и горещ застъпник, казваме:

Радвай се, защото мъдро си съчинил житието на преподобния Иоан Рилски; радвай се, защото благоговейно си възхвалил преподобната Параскева Епиватска!

Радвай се, защото чрез животоописание достойно си прославил светителя Иларион Мъгленски; радвай се,

защото с достолепни слова дивно си възвеличил преподобната Филотея!

Радвай се, защото с неувяхващ венец си увенчал праведния Михаил воин от Потука; радвай се, защото с медоточни похвали си възпял Светия наш отец Иоан Поливотски!

Радвай се, защото на всички тях усърдно си подражавал; радвай се, защото си показал ревност на вярата и благочестието им!

Радвай се, пресветло украшение на сонма на светиите от Българския род; радвай се, наш роден пред Господа застъпниче!

Радвай се, прилежни работнико на Лозето Христово; радвай се, златоречиви витие на Божественото слово!

Радвай се, Евтимие, велики застъпниче на Българската Църква!

Кондак 10

Като поиска да спасиш стадото си от грозящата го беда, която някога преподобният Теодосий бе предвидял, казвайки, че нечестиви агаряни ще поробят нашата страна в дните на Твоето светителстване, Ти всецяло си се отдал на още по-добър подвиг, като към поста си прибавил сърдечна молитва, а към умствените занятия – всенощно стояние, Богу непрестанно пеейки: Аллилуия.

Икос 10

Стена и кула си бил за вярващите, Светителю отче наш Евтимие, в ония дни, когато турският цар с въоръжена сила отвсякъде обсади венценосния Търновград, а цар Шишман водеше битка нейде вън от града и народът падна в смут и страх голям. Като спомняме, прочее, това Твое отеческо усърдие за народа, Ти принасяме похвални песни:

Радвай се, стено необорима; радвай се, куло
непоклатима!

Радвай се, пастирю преблаги; радвай се, вожде
прехрабри!

Радвай се, твърда крепост на града; радвай се, крепка
ограда на стадото!

Радвай се, страже наш духовен; радвай се Ангеле наш
Църковен!

Радвай се незамлъкващ проповедник на вярата; радвай
се, непоклатима основа на благочестието!

Радвай се, надеждни кормчия; радвай се, незаспиващи
молитвениче!

Радвай се, Евтимие, велики застъпниче на Българската
Църква!

Кондак 11

Безсилни са всяко пение и слово да изрекат ония
страшни и ужасни неща, които виждаме да стават в Твое
време, Свети Евтимие! Защото по Божие допущение падна
преславният Търновград и бе предаден на разорение, а
заедно с него и цялото Българско царство. Но ти, като друг
Иеремия, очи към небето си издигнал и с плач си викал,
казвайки: Аллилуия.

Икос 11

Озарен от светлината на Духа и ограден от силата на
Кръста си се явил пред нечестивия агарянски управител и
без да се страхуваш, но дръзко си го изобличил за
убийството на най-добрите Твои чада. Като се удивляваме
на това Твое дръзновение, с песни Те възхваляваме така:

Радвай се, пастирю добри, който си бил готов и душата
си за овцете да положиш; радвай се, безстрашни защитниче
от отеческа обич разпалван!

Радвай се, Свещена глава, която загради устата на жестокия цар; радвай се, Ти, който с благочинието си яростта му укроти!

Радвай се, Ти, който неистовството на мъчителя изобличи; радвай се, Ти, който неговата заплаха за нищо не счете!

Радвай се, Ти, който чрез това Архиерейската степен добре прослави; радвай се, Ти, който явно показва силата на Христовата вяра!

Радвай се, Ти, който си помазан с мирото на благодатта; радвай се, Ти, който си белязан с печата на Светия Дух!

Радвай се, доблестни воине на Небесния Цар; радвай се, гръмогласна тръба на Христовото благовестие!

Радвай се, Евтимие, велики застъпниче на Българската Църква!

Кондак 12

Подкрепян от благодатта Божия, Ти си унищожил силата на мъчителя, блажени Евтимие! Когато по заповед на управителя джелатът бе издигнал убийствен меч, за да отсече честната Ти глава, веднага невидимо Ангел Господен порази ръцете му. Нечестивите, като видяха това, се объркаха, а вярващите, удивени от станалото чудо, прославиха с Тебе Бога, пеейки: Аллилуия!

Икос 12

Възпявайки Твоето избавление, спомняме с любов и Твоите последни дни: как народът, облян в сълзи, Те изпращаше на невъзвратно заточение, а Ти, като го връчи в грижите на Светата Троица, достигна до пустинното си жилище, гдето, след като направи много чудеса, с радост

премина в Горния Иерусалим. Затова и сега Те облажаваме и Ти пеем тези похвални песни:

Радвай се, велики печалниче; радвай се, безкръвни мъчениче!

Радвай се, съобщниче на Христовите страдания; радвай се, съучастниче в славата на Мъчениците!

Радвай се, защото сега се намираш в Небесните селения; радвай се, защото от Небесната висота поглеждаш на нашето моление!

Радвай се, Ти, който завинаги си ни връчил на Пресветата Троица; радвай се, Ти, който в молитвите си нас никога не си оставял!

Радвай се, защото чрез Твоето застъпничество вярата запазихме; радвай се, защото чрез Твоите трудове езика запазихме!

Радвай се, защото чрез Тебе от робство и смърт се избавихме; радвай се, защото чрез Тебе с Патриаршеско достоинство отново се сподобихме!

Радвай се, Евтимие, велики застъпниче на Българската Църква!

Кондак 13

О, преблажени Светителю наш Евтимие!

Приеми това наше малко моление, което с усърдие и любов Ти принасяме и просвети нас чрез светлината на Твоето учение. Утвърди ни във вярата и благочестието, запази в дълбок мир Твоята църква и Българската държава и избави от беди и зли обстоятелства всички, които Ти пеят: Аллилуия.

Този кондак се чете три пъти. След това се чете 1-ви икос „Ангелския живот...” и 1-ви кондак „Споборниче на Непобедимия Воевода...”.

Молитва

О, преблажени отче наш Евтимие! В сърдечно умиление, като прекланяме колене и падаме пред Твоя Свят образ (и Твоите Свети мощи), смирено Те молим: погледни милостиво на Твоите еднокръвни люде, които с любов Те почитат и усърдно Ти се молят: прости Свещените си ръце към Пресветата и Живоначална Троица, на чийто Божествен покров завинаги си ни връчил, и изпроси нам прощение на греховете, изцеление на душевните и телесните болести. Бъди застъпник на всички обидени, утеха на скърбящите, а на бедстващите – скорошно избавление! Просвети нашия ум, за да ходим в закона Господен! Ти, който стоиш пред престола на Божиата слава, моли седящия на него Христа нашия Бог, да запази благочестивия ни народ, Църквата и страната ни, Светейшия наш Български патриарх (или Високопреосвещения наш митрополит) (*името*), Твоя древлепросиял град и всеки град и тази Света обител (този Свети храм) от всяко зло, губителство, меч, огън, смутове и междуособна война; да ни изпрати желаниа мир и отрада, а така също и всичко, което ни е потребно за спасение; да ни избави от всяка предстояща беда, така че в сегашния век да поживеем в тихо и безмълвно житие, а в бъдещия – да се сподобим с Небесното Царство, по благодатта и добросърдечието на Безначалния Му Отец и Единосъщния Негов Дух всякога и във вечните векове. Амин.

От „Акатистник”, син. изд., гр. Св.София – 1957 г.

Набор и редакция: Петър Драганов – 2015 г.

Допълнителна редакция: Архим. Павел (Тенев) Бачковски

Завършено: 30/17.VII. Св.вмчца Марина